

בנין

רל

ישיבה ב'

של ועדת החוק, החוקה והמשט

יום ג', ו' ניסן תשמ"ט 5.4.49

הישיבה נפתחה בשעה 09.15

- השתתפו:
- נ. ניר, יו"ר
  - גב' ב. אידלסון
  - י. אידלסון
  - ע. אסף
  - מ. בגין
  - י. בדר
  - ח. בן-אשר
  - מ. בן-עמי
  - ד. בר-ניר
  - ד. בר-רב-האי
  - א. ג'רג' ורה
  - ז. ורהפטיג
  - מ. ד. לוינשטיין
  - י. לם
  - גב' ע. פישמן
  - י. קליבנוב
  - ח. רובין (באחור)
  - י. הררי (באחור)

בזכות דעה מיעצת:

גב' ר. כהן

- א. צידון - סגן מזכיר
- מ. פיאמנטה - מתרגם לערבית

סדר היום שהוגש לוועדה:

- א. עבירות תנועה - דין חיילים  
(הארכת תוקף של תקנות שעתי-תירום)
- ב. חוק מבקר המדינה.

חוק מבקר המדינה (המשך)

לעיף 2 ו-6 (המשך)

גב' ר. כהן

- ישנן שלוש משרות במדינה - נשיא המדינה, השופט העליון והמבקר - אשר האנשים אשר ממלאים אותן צריכים להיות ללא חטא. היות ועוררו כאן את השאלה בגלל מה אפשר לבקר את המבקר, הרי אני חושבת שאם המבקר נחבע לדין בשביל החתנהגות או בשביל איזה שהיא פעולה המטילה עליו דופי - זאת סיבה מספקת כדי לפטרו, ברוב של שני שלישים. ד"ר ורהפטיג אומר לי שהוא הגיש הצעת נוסף, אם הוא יצרף לזה את ההתנהגות - הרי אסכים להצעתו.

ג. נייר

אקריא את הצעת ד"ר ורהפטיג:

"6. כהונת המבקר פוקעת -

- א. בסוף תקופתה;
- ב. תוך תקופת כהונתו במקרה שהכנסת החליטה ברוב של שני שלישים מקברי הכנסת להעבירו מכהונתו בגלל פסול שנמצא בהתנהגותו.
- ג. פקעה כהונת המבקר, החפטר המבקר או מת, הכנסת תוך שבועיים ממנה מבקר אחר במקומו".

גב' ר. כהן

י. אידלסון

עלינו למצוא נוסח יותר כולל, שיאמר את כל המקרים אשר בהם פוקעת כהונת המבקר. יש להוסיף את מקרה המות, או שלא יוכל למלא את תפקידו מסיבות מלה וכו'.

אינני מציע לקבל את ההבדלה שהציע הח"ב-אשר, להבדיל בין החלטה הנוגעת לאמון במבקר, שיש להחליט על כך ברוב פשוט, ולא בשני שלישי, כדי להעביר לבי"הד העליון. כשם שצריך להיות מאוד רגיש לאישיותו ולאופן פעולתו של המבקר, כן צריך להיות רגיש לחוסר איזה שהיא אפשרות של לחץ עליו. צריך לתת לו בטחון שרק התנהגות כזאת אשר חלק גדול מאוד של הבית - לא של איזה קוורום מקרי - יחליט שאין לסבול זאת יותר, רק אז יורידוהו מכהונתו. בעד התנהגות מסוימת אפשר לתבוע אותו למשפט כמו את כל איש אחר, אבל להכניס זאת בסעיף, שאנחנו נקבע זאת - אינני יודע למה. בכך זאת צריך להניח שאדם שיבחר בצורה כזאת - אני גם מציע שיבחר ע"י הכנסת ולא ע"י ועדה - שהוא בדוק במידה כזאת שיודעים את התנהגותו הפרטית, ולא נצטרך לחשוש כל כך.

י. בדר

לדעתי, אם ההחלטה לא תהיה בידי גוף אשר יכול להחליט על ההתנהגות  
אלא בידי הכנסת כולה, שאין לה אפשרות לדון ולבדוק על סמך הוכחות -  
טוב יותר שישאר הדבר כפי שהיה.

נ. ניר, יו"ר

הצבעה

מי בעד הצעת מר בגין בסעיף 2:  
"המבקר הוא בלתי תלוי בממשלה  
ואחראי בפני הכנסת" (ורהפטיג):  
אולי תסכים רק להפוך את הסדר  
בלי להשמיט את המלים "במילוי  
תפקידיו" - אז אוכל להצביע  
בעד זה.)  
מי בעד ההצעה הזאת? מי נגד?  
ב-7 נגד 5 - התיקון לא נחקבל.

מי בעד ההצעה שבסעיף 6(ג),  
במקום "שני שלישים מן המצביעים"  
יהיה: "שני שלישים מחברי הכנסת"?  
מי נגד?  
ב-8 נגד 6 - התקון לא נתקבל.

(הסתייגות למר ורהפטיג)

בסעיף 6(ג) יש כמה תיקונים.  
יש הצעה שיוכלו לעשות זאת ע"י  
ביח המשפט העליון; יש הצעה שרק  
במקרה אי-אמון יעבירו זאת לביח  
המשפט העליון; יש הצעה שאפשר  
יהיה להעבירו מכהונתו בגלל פסול  
או התנהגות רעה. נגד כל התיקונים  
האלה ישנה ההצעה כפי שהיא כאן.  
מי בעד זה שלא נכניס כל שינויים  
בסעיף 6(ג)? מי נגד?  
ב-8 נגד 4 מחליטים - לא להכניס כל שינויים.

(הסתייגות: לד"ר ורהפטיג להצעתו;  
למר בדר - להעביר זאת לביח  
המשפט העליון.)

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה

רל.

היש התנגדות להצעת מר ורהפטיג  
שבמקרה התפטרות א' מוח הכנסת  
ממנה מבקר אחר במשך שבועיים?

מחליטים: במקרה הנ"ל על הכנסת  
למנות מבקר אחר תוך חודש.

במקרה שהמבקר אינו יכול למלא את  
חפקידו לתקופת זמן ממושכת, ישנה  
אפשרות שהוא בעצמו ממנה את ממלא  
מקומו, שועדת הכנסת ממנה את ממלא-  
המקום, או שועדת הכספים ממנה אתו.

מחליטים: להחליט בשאלה זאת לאחר  
הדיון בסעיף 4.

סעיף 3

"במבקר יפעל מתוך קשר עם ועדת הכספים  
של הכנסת (בחוק זה - "הועדה") וימסור  
לה די-וחשבון על פעולותיו."

ד. בר-ניר

אני מציע במקום הסניף הזה את הסעיף הבא: "המבקר וסגניו יפעלו  
מתוך קשר קבוע עם ועדת הכספים של הכנסת (בחוק זה - "הועדה"), וימסרו  
לה דו"ח שנתי על פעולותיהם ופעולות ועדת הביקורת, ולפתוח שלושה דוחו"ת  
ארעיים כל רבע שנה" <sup>3</sup>

יכול לקרות שהמבקר יזניח את הקשר שלו עם הועדה. כל מהותו של החוק  
שהוא מחייב ומגדיר הגדרות ברורות מה האיש חייב לעשות. אני עובר על הסעיפים  
המגדירים את הקשר בינו ובין הועדה. בסעיף 10(ג) נאמר: "לא נחמלאה דרישת  
המבקר להנחת דעתו, יעיר המבקר את הערותיו בדין-וחשבון השנתי שלו או,  
אם יראה לו, יביא את הענין לדיון לפני הועדה". מלבד ההגדרה הסתומה

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט

5.4.49

חוק מבקר המדינה

ד. בר-ניר

הזאת - מה הן החובות המוטלות על המבקר? אני חושב שעליו למסור דו"ח שנתי לכנסת. <sup>בנוסף:</sup> "אם ייראה לו" - איננו מחייב אותו. בסעיף 11(ד) נאמר: "הדין-יחשבוני של המבקר בלוויית הערותיו ותשובת שר האוצר יובא לדיון לפני הועדה לא יאוחר מתשעה חדשים אחרי תום שנת הכספים המבוקרת." אבל מחובתו לעמוד בקשר עם הועדה לפני תשעה חדשים! בסעיף 12 נאמר: "המבקר חייב בהכנת חוות דעה בכל ענין שבתחום תפקידיו, אם יידרש לכך מאת הכנסת או מאת הממשלה." לא נאמר - "מאת הועדה". הועדה רשאית, לדעתי, לקבוע שהוא צריך לשמוע חוות דעה וחוות דעה צריכה ללוותו בפעולתו היום יומית. משום כך עשינו נסיון להגדיר את הקשר, ולהצעה המוצעת הוספנו שהוא צריך לעמוד בקשר קבוע, לא סתם קשר, וצריך למסור לוועדה דו"ח קבוע לא רק על פעולתו הוא, אלא גם על פעולת הלשכה. דבר זה מחייב אותו ליתר פירוט. יתכן שהמבקר ירצה להפריד בין פעולתו ובין פעולת לשכתו. תוך השנה הזאת הצענו שהמבקר יצטרך למסור דו"ח ארעי כל רבע שנה.

#### י. הררי

אני מציע בסעיף זה, גם כדי ליישב את הניגוד שבהצעת בר-ניר, לכתוב: "המבקר יפעל מתוך קשר עם ועדת הכספים של הכנסת וימסור לה דו"ח על פעולותיו בכל עת שיחבקש על כך על-ידה".

י. בדר

אני מציע: "במבקר יפעל מתוך קשר עם ועדת הכספים של הכנסת וימסור לכנסת דו"ח על פעולותיו."

זהו ענין של ביקורת קיימת. התנאי הראשון של כל ביקורת קיימת המספקת את דעת הקהל הוא בזה שתוצאות הביקורת מוכתרות להיות פומביות וידועות ברבים. ידוע לנו שלפי הצעת החקנון ישיבות הוועדה תהיינה סגורות, סודיות. כלומר: הוועדה תדע, אבל הקהל לא ידע. מטרת הביקורת היא ליצור בקהל אמון שהכל בסדר.

יש שני סוגי דוחות: על פעולותיו של המבקר, על הביקורת שעשה במשרדים אלה ואלה, על תוצאותיו, על מספר העובדים הדרושים לו; דו"ח מסוג אחר הוא הדו"ח על תוצאות הביקורת. בענינים מהסוג הראשון הוא יכול לעמוד בקשר עם הוועדה, אבל לא כן הדבר בענין תוצאות הביקורת. אין זה ענין טכני של ביקורת. הדבר הזה לוקח זמן.

ז. ורהפטיג

אני מציע תיקון שלא אעמוד עליו אם לא ימצא הד: "המבקר יפעל בפיקוח הכללי של ועדת הכספים".

תיקון שני: "וימסור לה דוחות על פעולותיו".  
יש לי הרושם שאנחנו מערבבים שני מושגים. הדו"ח שמדובר עליו בסעיף 11 הוא דו"ח שנתי לכנסת ולא לוועדה. הוא יעבור באופן טכני דרך הוועדה, אך זהו דו"ח גלוי שמתפרסם בקהל. בסעיף זה מדובר תחת פיקוחו של מי עומד המבקר. אם מסירת דוחות היא חובה - כמו בן שהוועדה חוכל לדרוש ממנו דו"ח בכל פעם, אך את זאת אפשר להשאיר לוועדה ולמבקר.

ר.ל.

ועדה החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה

ש. בן-עמי

במקום המלה "קשר" אני מציע או "מגע" או "בצורתא".  
אני מציע בסוף הסעיף לכתוב: "וימסור לה מדי פעם בפעם (או -  
לפרקים) דינים-וחשבונוח.

ח. בן-אשר

החיקון שהוצע, לכתוב: "קשר קבוע" במקום "קשר" - איננו  
מוסיף כלום, אלא <sup>אם</sup> מחייבים אותו לשבת באופן קבוע בישיבות הועדה  
שבענין זה. לפי סעיף 12 ושאיח הועדה לבקש תמיד חוות דעת בכל  
ענין שבתחום תפקידה. הסעיף הוא די כולל ומאפשר לו עדה להזמין את  
המבקר כל מחי שתוצה.  
אשר להצעה לקבוע כל כמה חדשים - אין לנו דברים ברורים ביחס  
למנגנון הזה, לכן כדאי שאח הדבר הזה תקבע הועדה בתחום סעיף 12.

ד. בר-ניר

הושמעו הצעות קרובות זו לזו ע"י חברים שנים. אני רוצה להציע  
נוסח סינטטי, שאולי יתקבל. אני מוכן לוותר גם על המלה "קבוע", כי  
ברור לי ששיטת מסירת הדינים וחשבונוח היא הקובעת. אני מציע:  
"במבקר יפעל מתוך קשר עם ועדה הכמפים של הכנסת וימסור לה דינים-  
וחשבונוח על פעולותיו עפ"י דרישתה או לפחות אחת לשלושה חדשים."

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה

י. קליבנוב

אני מציע תיקון להצעת בר-ניר: " --- וימסור לה די נים-וחשבונות על פעולותיו עפ"י דרישתה או כאשר ימצא זאת לנכון".

נ. ניר. היו"ר

ה צ ג ע ה

מי בעד הצעת מר בן-עמי לכתוב במקום "מתוך קשר" - "מתוך מגע"? מי נגד? -

התיקון לא נתקבל.

מי בעד תיקונו של בר-ניר עם התיקון של קליבנוב; "המבקר יפעל מתוך קשר עם ועדת הכספים של הכנסת וימסור לה די נים וחשבונות על פעולותיו לפי דרישתה או כאשר ימצא זאת לנכון." ?

התיקון נתקבל.

מי בעד המשפט האחרון בהצעת בר-ניר: "אאאאאא" --- או לפחות אחת לשלשה חדשים" ? - 5. מי נגד? ס רוב.

התיקון לא נתקבל.

(הסתייגות לד. בר-ניר)

י. לם

מוכרחים להכניס בסעיף זה את ענין הדו"ח השנתי, אחרת תהיה סתירה בין סעיף 3 ובין סעיף 11. הייתי מציע שמי שינסח באופן סופי את הסעיף, יבדוק את הדבר.

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה

ג. נייר. היו"ר

מי בעד סעיף 3 עם החיקונים  
שנתקבלו:

"המבקר יפעל מתוך קשר עם ועדת

הכספים של הכנסת (בתום זה -

"הועדה") וימסור לה דין-וחשבון

על פעולותיו לפי דרישתה או כאשר

ימצא לנכון"§

הסעיף נתקבל.

דעיף 4

"המבקר יחמנה על ידי נשיא המדינה  
על פי המלצת הועדה. תקרות כהונתו תהיה  
ארבע שנים, שזכו ייקבע על ידי הועדה."

ז. ורהפטיג

אני מציע לקבל את הצעת הרב נורוק בכנסת: "המבקר יחנה ע"י  
הכנסת עפ"י המלצת ועדת הכספים. "אני רוצה להדגיש שבהחאם לסעיף 2  
המבקר אחראי בפני הכנסת, לכן גם מינויו צריך לבוא מטעם הכנסת.  
נוסף לכך: מכיון שמבקר המדינה הוא בלתי תלוי בממשלה ובמוסד המבצע,  
ונשיא המדינה הוא שייך יותר למוסד המבצע מאשר למוסד המחוקק -  
צריך המבקר להתמנות ע"י הכנסת ולא ע"י הנשיא.

רל

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה

מ. בגין

לפי הנוסח הזה לא נשיא המדינה ממנה את המבקר אלא הרוב בוועדת הכספים, ונשיא המדינה רק שם את חתימתו על הדבר הזה. לכל הדעות המבקר צריך להיות **פעל** לכל חשד של הציבור. בחירת הוועדה היא בחירה של רוב מפלגתי מסויים. ז"א שהמבקר יתנה ע"י צירוף של מפלגות, ודבר זה איננו טוב למעמדו המוסרי. על כן אנחנו מציעים שנשיא המדינה ימנה את המבקר. אין כל סתירה בין מינוי על ידי נשיא המדינה ואחריות המבקר בפני הכנסת. המבקר יכול להתמנות ע"י הנשיא בחוקף מעמדו של הנשיא שהוא מעל למפלגות, והוא יכול לשאת באחריות בפני הכנסת. אך אנחנו זקוקים לבטחנות נוספים כדי שהקהל יתיחס באמון בלהי מוקבל לאיש שיבחר, לכן צריך הוא להיבחר לפי המלצתו של זקן השופטים ומקרב חברי ביה"ד העליון. אם זאת תהיה הפרוצדורה איש לא יטיל את הספק הקל ביותר ביושרו של מבקר המדינה. במקרה שהתיקון הזה לא יתקבל אני מציע תיקון נוסף: שהמבקר יבחר ע"י שני-שלישים של הכנסת, כדי שלא תהיה זאת בחירה ככל הבחירות הרגילות, ע"י רוב מפלגתי. אני סובר שכצאי למחוק את הפיסקא: "שכרו יקבע ע"י הוועדה". אין הדבר חשוב כל כך, וזה משפיל את העניין.

י. אידלסון

אני מציע להעביר את מקום הסעיף הזה אחרי הסעיף הראשון, שהוא יהיה סעיף 2, כי שם מקומו באופן הגיוני. אני מציע שהמבקר יבחר לפי אותו סדר שנבחר הנשיא, כלומר: הכנסת בוחרת בו, ומציעה את המועמד לא ועדת הכספים אלא ועדת הכנסת. ע"י כך

ר.ל.

ועדה החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
י. אידלסון

מדגישים שאין זה ענין של פקיד כספי מוכשר אלא תפקיד ציבורי.  
לחבר הכנסת בגין אני רוצה לאמר שכל הצעותיו לא מצילות אותו  
מהרוב, מפני שאת הנשיא בחר הרוב ואת חברי ביה"ד העליון בחר  
הרוב. במקום ללכת דרך מישוה שנבחר ע"י הרוב - מוטב ללכת ישר לרוב.  
מוטב להדגיש את עמדתו השוה של המבקר לעמדת הנשיא, ע"י אופן  
בחירתו, תקופת כהונתו וכו'.

נוסף לכך, אני מציע לכתוב במקום "ימונה" - "ייבחר".

#### י. הררי

אני מציע להשמיט את המלים: "תקופת כהונתו תהיה ארבע שנים".  
הכוונה להבטיח במידה המקסימאלית את אי-תלותו של מבקר המדינה. בה  
בשעה שלכל פקיד אחר במדינה, בתפקיד חשוב, אך פחות בלתי תלוי  
מהתפקיד הזה, אף פעם לא קבעו את תקופת הכהונה, הרי לתפקיד זה  
שהאדם הממלא אותו צריך להיות בעל כוח ביקורתי ובלתי תלוי כדי  
שיוכל לבקר את הממשלה ואת השרים - אנחנו נקבע הגבלה!?

אם המבקר יהיה תלוי בבחירה של כל ארבע שנים ולא יהיה בטוח אם ייבחר,  
לא יהיה לו האומץ לבקר באופן חופשי.

#### י. בדר

מסוכן מאוד להשוות איזה שהיא משרה במדינה למשרת נשיא המדינה.  
לדעתי יש לקרב את המוסד המבקר, עד כמה שאפשר, לביה"ד העליון.  
אני מציע שהמבקר ייבחר לכל תקופת חייו. אי-אשר לדרוש מהמבקר

אחאא

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
י. בדר

להיות כל כך גיבור, עליו להיות חופשי ולדעת שהוא בא לתחנה האחרונה בחייו, שהוא איננו חלוי באיש ואין לו תקוה של העלאה בדרגה או הורדה ממנה. אז הוא יהיה עצמאי ויוכל לעשות את עבודתו. אני מציע, אם לא לכל תקופת חייו - לפחות ל-15 שנה.

### גב' ב. אידלסון

אם חושבים שיותר אובייקטיביות תהיה אם הכנסת החליט, הרי גם בכנסת יש רוב, ואם חושבים שמפלגות לא אובייקטיביות, הרי הכל לא אובייקטיבי, אבל זאת עובדה.  
לנו יש מספר מוסדות אשר בחרנו בכנסת, נשיא, ביה"ד העליון. אנחנו עדין לא הנהגנו בחירה של שני-שלישים. כחוב בסעיף: "המבקר יתמנה ע"י נשיא המדינה עפ"י המלצת הועדה". אני חושבת שפה יש משהו פגום, כי לא ועדת הכספים צריכה להציע את המועמד אלא ועדת הכנסת. סמכותו של המבקר היא בעיקר על אופן הנהלת הכספים של המדינה, לכן אין זה בסדר אם ועדת הכספים תמליץ על המועמד.  
אשר לתקופת כהונתו של המבקר, אני מבקשת בשם סיעת מפא"י, שהדבר לא יסוכם היום. אולי נמצא נוסף אשר יספק את מה שתבעו כאן.

### ד. בר-ניר

אינני יכול להחנגד לבקשת חברת הכנסת ב. אידלסון, אבל ישמשו הדברים כחווה דעה בהתייעצות בסיעתה: אינני חושב ששאלת תקופת כהונתו של המבקר מוסיפה אי-תלות. דמוקרטיה, אין פירושה שאדם נבחר פעם אחת, כי אם לתקופה קבועה, כי אחרת הוא לא רק בלתי חלוי בממשלה, הוא

רל .

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
ד. בר-ניר

בלתי חלוי גם בכנסת, חוץ מאשר במקרה דרסטי, שאז הכנסת מעבירה אוחו  
מכהונתו. אם הבהירה לאורך ימים מבטיחה יתר אוביקטיביות ואי-תלות,  
מדוע לא הציע מר הררי שהנשיא יבחר לתקופה בלתי מוגבלת? מדוע  
את הנשיא בוחרים לקדנציה? מדוע הכנסת - שנבחרה ע"י העם - נבחרה  
לקדנציה? כדי לתת אפשרות מדי פעם בפעם לתת אמון או אי-אמון  
באיש, כדי שירגיש שעליו לכלכל את מעשיו כך שיוזכה באמון. משום כך  
אני סובר שצריך להגדיר את תקופת כהונת המבקר.

### י. הררי

אני מתנגד להצעת חבר הכנסת ורהפטיג שהכנסת תבחר במבקר.  
נדמה לי שאין כל ספק שבמדינת ישראל חברי ביה"ד העליון יתמנו ע"י  
הנשיא, עפ"י המלצה של מישהו. הכוונה בכלל היא שכל מי שבדרגה לא  
פחות חשובה מהמשלה, צריך להתמנות ע"י הנשיא. לכן אני מציע  
להשאיר את הנוסח כפי שהוא: "המבקר יתמנה ע"י נשיא המדינה עפ"י  
המלצת הועדה".

אני מתנגד לכך שהכנסת תבחר במבקר גם מתוך שיקולים אישיים.  
יש בזה עלבון לאנשים אשר לא יבחרו, ואין כל סיבה לעשות זאת  
בפרהסיא.

אשר להצעת חבר הכנסת בגין שהמבקר יתמנה ע"י השופט העליון  
מקרב חברי ביה"ד העליון. אני רוצה להדגיש שהנתונים למשרה של  
מבקר ביקורת כספית שונים מאשר נתונים כדי לשמש שופט בביה"ד העליון.  
אין כל סיבה שהמבקר יהיה דקא שופט, ואין כל סיבה בכלל לערב את  
ביה"ד העליון במשרה של מבקר. כל כמה שביה"ד העליון יהיה פחות  
מעורב בהמלצות ובהשתתפות במהלך העניינים במדינה אשר אינם

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
י. הררי

שייכים לשיפוט העליון - יהיה זה יוחר טוב עבור ביה"ד העליון.

הינו"ר נ. ניר

ה צ ב ע ה

מי בעד מחיקת המלים: "שכרו יקבע  
ע"י הועדה"? מי נגד?

התיקון נתקבל.

מי בעד הצעת החבר אידלסון שמע"ף  
זה יהיה סעיף 2? מי נגד?

ההצעה נתקבלה.

מי בעד הצעת מר בגין שהמבקר יתמנה  
עפ"י המלצת זקן השופטים ומקרב חברי  
ביה"ד העליון? מי נגד?

ההצעה לא נתקבלה.

(הסתייגות למ. בגין).

מי בעד זה שהמבקר יתמנה ע"י  
נשיא המדינה? - 10.  
מי בעד זה שהמבקר יבחר ע"י  
הכנסת? - מיעוט.

התיקון לא נתקבל.

(הסתייגות לז. ורהפטיג  
ול. אידלסון).

ישנה אפשרות שועדת הכספים  
תמליץ בפני הנשיא, או ועדת  
הכנסת. (י. בדר: אני מציע  
המלצה ע"י הכנסת).  
מי בעד זה שהכנה תמליץ? - 6  
מי בעד זה שועדת הכספים  
תמליץ - 6

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט

5.4.49

חוק מבקר המדינה

מי בעד זה שועדת הכנסת  
חמליץ? - 8.

מחליטים: ועדת הכנסת חמליץ  
בפני הנשיא על המבקר.

מי בעד סעיף 4, שיהיה עכשיו  
סעיף 2, עם התיקונים שנתקבלו:

"המבקר יתמנה על ידי נשיא המדינה

על פי המלצת ועדת הכנסת."

הסעיף נתקבל:

(שאלת תקופת כהונתו של המבקר  
נשארה פתוחה עד לישיבת הבאה).

בסעיף 6 החלטנו שאם הכנסת תצטרך  
למנות מעלא מקום למבקר באופן  
זמני, זה יהיה בהחאם לפרוצדורה  
שנקבל בסעיף זה.

סעיף 5

"תוך תקופת כהונתו לא יהיה  
במבקר רשאי -

(א) להיות חבר בכנסת או באחת  
מועדו תיה או במועצה של רשות  
מקומית.

(ב) לשמש במשרה אחרת, למלא תפקיד אחר  
או לעסוק במישרין או בעקיפין, בעסק  
או במקצוע, פרט לספרות, למדע או  
לאמנוח."

י. הררי

אני מציע שתוך תקופת כהונתו לא יהיה המבקר רשאי להיות שר

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
י. הררי

או חבר בכנסת, ולמחוק את המלים: "או באחת מועדותיה".  
אני מציע גם במקום שכתוב: "או במועצה של רשות מקומית"  
לכתוב "או חבר במועצה של שלטון מקומי" הכוונה ברורה לכולם, אך  
מוטב לכתוב כך.

#### מ. בגין

א) במקום חבר "בכנסת" צריך להיות "חבר הכנסת"  
ב) צריך לפרט את סעיף ב' הרבה יותר. צריך לאמר שהוא אינו  
רשאי לשמש במשרה ממשלתית אחרת, ליהנות מהכנסות שעומדת לרשות הממשל  
ועוד פרטים. אני אציע נוסח.

#### י. אידלסון

אני מציע להוסיף בסוף סעיף ב: "-- פרט לספרות; למדע או  
לאמנות, שלא על מנת לקבל פרס, או עבודת כפיים במשק העצמי שלו".  
במקום שכתוב "לשמש במשרה אחרת" אני מציע לכתוב: "לשמש  
בכל משרה אחרת", ואני מקבל מה שנאמר כאן: אסור לו לקבל רווחים  
מחברות שעומדות תחת פיקוחו.

#### ד. בר-ניר

לי נראה שאין הדברים מוגדרים במידה מספקת. מה ז"א לעסוק  
בספרות? אם למשל יש בית הוצאה גדול שיש לו ענינים עם הממשלה, ויש  
לחץ, ויש פוליטיקה פיסקאלית, הרי לפי הנוסח הזה מותר למבקר להיות  
מנהל של בית הוצאה כזה. צריכה להיות הגדרה ברורה שמותר לו לעסוק  
א

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
ד. בר-ניר

בספרות, מדע ואמנות, שלא על מנת לקבל פרס.

### ז. ורהפטיג

אני מציע לצרף את שני הסעיפים לאחד: "תוך תקופת כהונתו לא יהיה המבקר רשאי להיות חבר בכנסת, במועצה של רשות שלטון מקומי או בהנהלת חברה, לשמש בכל משרה אחרת, למלא תפקיד אחר או לעסוק במישרין או בעקיפין בעסק או במקצוע אחר". במקרה שיכניסו כאן את ענין הספרות והאמנות אני מציע להוסיף: "פרט לתורה, ספרות ואמנות", אך אני סבור שאין הדבר דרוש. מותר לו לעסוק במדע, בספרות וכו' לשם עצמו, אך לא לשם רווח.

תיקוני: לאחד את הסעיפים, להשמיט את המלים: "פרט לספרות, למדע ולאמנות", ולהוסיף: "בהנהלת חברה" <sup>ב</sup>

### י. לם

מתעוררת השאלה, אם להיות חבר הכנסת אסור לו, האם מותר לו להיות מועמד לבחירות לכנסת. זה קשור עם השאלה האם מותר למבקר לעסוק בפוליטיקה. אם אסור לו - הוא אינו יכול גם להיות מועמד בבחירות לכנסת.

קשה למצוא נוסח שיספק את הכל. מתעוררת השאלה האם עלינו לקבוע את כל הדברים האלה בחוק. האם אין זה מספיק אם נכתוב שועדה הכספים או ועדת הכנסת חוכל לבדוק את הדבר?

אם מפרטים את מה שאסור עליו, מוברהים להוסיף שאסור לו להיות חבר בכל הנהלה של איזה חברה שהיא, קואופרטיב וכו'. תיקוני: להוסיף שאסור לו להיות חבר הנהלה או סינדיקט של מניות, וכיו"ב.

רל.

מ. בן-עמי

במעיק א' אני מציע לכתוב שאסור לו להיות שר או חבר בכל מוסד נבחר, כי לפי חוק המעבר יכולים להיות שרים ממונים, ו"חבר במוסד נבחר" זה כולל את הכל.

במעיק ב' אני מציע לכתוב: "לשמש במשרה אחרת כל שהיא" וכן "או לעסוק במקצוע כל שהוא", כי זה כולל יותר.

י. קליבנוב

אני מציע למחוק את המלים: "למלא תפקיד אחר", המלה תפקיד איננה מוגדרת, ואם אומרים: "לעסוק במישרין או בעקיפין בעסק או במקצוע אחר" - זה לדעתי כולל הכל, ~~לגם~~ ספרות ואמנות ~~אחראים~~ ~~אחראים~~ אם עוסקים בכך לשם רווח. ~~אחראים~~

י. ברר

אני מציע להוסיף לסעיף (א): "להיות חבר מפלגה או חבר ארגון פוליטי או להשתתף בחיים הפוליטיים או להתערב בהם". ברור שהמוסד הזה צריך להיות בלתי תלוי. יש למנוע שהמבקר ישתתף בו יכוחים, במועצות, בבחירות, שינאם במלחמת הבחירות וכו'.

נ. ניר, יו"ר

תיקונך: אסור למבקר להיות חבר פעיל במפלגה.

ד. בר-ניר

אני מתאר לי שקיבוץ או קבוצה או הברות בצרכניה זה גם כן

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
ד. בר-ניר

עסק. כל חבר קיבוץ עוסק בעסק החישובתי. אני סובר שהיועץ המשפטי  
שלנו יצטרך להציע לנו איזה מוצא מהסבך.

הי"ו"ר נ. ניר

נרשם בפרוטוקול שהכוונה היא לא לחברי קיבוץ וצרכניות

וכיו"ב.

### ה צ ג ה

היש התנגדות להצעת חבר הכנסת הררי  
למחוק את המלים "או באחת מועדותיה"  
בסעיף (א)?

התיקון נתקבל.

מ. בגין

הצעה היא להוסיף לאותם הסעיפים את הסעיף הבא: "המבקר לא  
יהיה רשאי להשתתף במישרין או בעקיפין בחברה ממשלתית או בחברה העומדת  
בפיקוחה של הממשלה ומוסדה יה או ליהנות במישרין או בעקיפין  
מהכנסותיהם."

ז. ורהפטיג

אני מציע שנקבל את הנוסח שקבלנו בוועדת החוקה של מועצת

המדינה בנוגע לציר:

"אין ציר רשאי לקנות, לחכור, לקבל במחנה, להשתמש או להחזיק,  
בכל צורה שהיא, נכסי המדינה דנייד ודלא נייד. אין ציר רשאי לקבל  
קיבולות וזכויות ממשלתיות או הענקות אחרות בכל צורה שהיא, פרט לקרקע  
לאומי ולהלוואות לשם החישובות או לצרכי שיכון."

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
ז. ורהפטיג

~~הקנה זו שינה חלה על חכירת קרקע לאומי לשם החישובות או לצרכי שיכון~~

מ. בגין

אם אחדתו את הרעיון של פעילות במפלגה, הרי בודאי יתקבל הרעיון של פעילות בחיים הפוליטיים, ואז צריך להוסיף סעיף מיוחד בקשר לכך.

היו"ר נ. ניב

ה צ ב ע ה

מי בעד מחיקת המלים: "פרט לספרות, למדע ולאמנות"? מי נגד?

התיקון נתקבל.

כתוצאה מזה נופל תיקונו של אידלסון להוסיף: "שלא על מנת לקבל פרס, או עבודה כפיים במשק העצמי שלו".

היש התנגדות לתיקונו של בן-עמי: "במקצוע כל שהוא"; "במשרה כל שהיא" וכו'?

התיקון נתקבל.

מי בעד ההצעה לאחד את שני הסעיפים? מי נגד?

ההצעה לא נתקבלה.

מי בעד ההצעה לכתוב בסעיף א' במקום כל הפירוטים: "להיות חבר במוסד נבחר"? מי נגד?

התיקון לא נתקבל.

בשאלת "מועצה של רשות מקומית"

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה

או "מועצה של שלטון מקומי",

מחליטים: להשאיר את השאלה  
בידי המנסחים.

יש הצעה לכתוב שאסור למבקר להיות חבר הנהלת חברה. ~~אמצא~~  
(נ. ורהפטיג: בוועדת החוקה הקודמת קבלנו גם נוסח אחר: "חבר הנהלת חברה המנהלת את עסקיה לשם השגת רווחים".)  
מי בעד זה שנוקף: "חבר הנהלת חברה המנהלת את עסקיה לשם השגת רווחים"? מי נגד?

התיקון נתקבל.

י. אידלסון

אני רוצה לשאול אותך על מנת שתשובתך תירשם: בענין הקיבוצים, לפי זה, המבקר יכול להיות חבר קיבוץ, אבל לא חבר הנהלת קיבוץ?

הי"ר נ. ניר

נרשום בפרוטוקול שדבר זה אינו שייך לחברות בקיבוץ ובאגודה

צרכנית.

מי בעד חצאת המלים "למלא תפקיד אחר" בסעיף (ב)? מי נגד?

התיקון נתקבל.

הצעה בגין המנוסחת היא: "מבקר לא יהיה רשאי להשתתף במישרין או בעקיפין בחברות ממשלתיות או בחברות העומות בפיקוחה של הממשלה ומוסדותיה

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה

או ליהנות במישרין או בעקיפין  
מהכנסותיהם".

כנגד זה עומדת הצעת ורהפטיג,  
להכניס כאן את הנוסח שקבלה  
ועדת החוקה של מועצת המדינה  
בקשר לציר.  
(מ. בגין: ההצעות אינן מנוגדות,  
אולי אפשר לצרפן?)  
האין התנגדות לצירוף הצעת  
הנוסח של ד"ר ורהפטיג והצעת  
הנוסח של מר בגין?

ההצעה נחקבלה.

מ. בן-עמי

אנחנו מקפידים כל כך על המבקר, מה בנוגע לפקידיו?  
הרי המבקר בעצמו לא יבקר את כל הדברים!

היו"ר נ. ניב

לדעתי, מה שיהיה לגבי כל הפקידים יהיה לגביהם. יהיה ודאי  
חוק על העסקת פקידים, בו יהיה כתוב מה מותר ומה אסור. אני מציע  
לעבור על השאלה לסדר-היום.  
נרשום בפרוטוקול ~~ש"משרה~~ "משרה", כולל גם שר.

בשאלת פקיד המבקר, הועדה  
עוברת לסדר-היום על השאלה.

(הסתייגות למ. בן-עמי).

מי בעד ההצעה להכניס סעיף שאסור  
למבקר להיות חבר פעיל במפלגה?  
מי נגד?

התיקון לא נחקבל.

(הסתייגות למר בדר).

רל.

מי בעד ההצעה להוסיף: "לא  
להשתתף באופן פעיל בחיים  
הפוליטיים ולהתערב בהם"  
מי נגד?

ההצעה נתקבלה.

(הסתייגות לי. אידלסון  
נגד הכנסת הסעיף הנ"ל).

סעיף 7 (א)

"(א) ואלה הגופים (בחוק זה - "גוף נחון  
לפיקוח") שפעולותיהם הכספיות והמשקיות  
וחשבונותיהם יעמדו לפיקוחו של המבקר:

- (1) כל משרד ממשלתי;
- (2) כל מפעל או מוסד של המדינה;
- (3) כל אם או גוף המנהל רכוש המדינה או  
המתזיק בו;
- (4) רשות מקומית, מפעל, מוסד, קרן או גוף  
הנתמך על ידי הממשלה בדרך הקצבה, ערבות  
וכיוצא באלה, או שהממשלה משתתפת בהנהלתו  
ושר האוצר הורה להעמידו לפיקוח המבקר;
- (5) רשות מקומית, מפעל, מוסד, קרן, גוף  
ואדם שיועמדו לפיקוחו של המבקר על פי  
חוק, על פי התלטת הכנסת או על פי הסכם  
ביניהם ובין הממשלה."

י. אידלסון

בסעיף (4) אני מציע למחוק את המלים: "בדרך הקצבה, ערבות  
וכיוצא באלה" ואז ישאר: "הנתמך ע"י הממשלה ושהממשלה משתתפת בהנהלתו".  
אם הממשלה נוחנת תמיכה לאיזה הסתדרות או משהו דומה; אין זה אומר  
שאותו מוסד צריך להיות מבוקר, אלא אם כן הממשלה משתתפת בהנהלתו.  
אם לאו, הרי צריך להכניס סעיף מיוחד, סעיף (6) שהמבקר יבקר את  
השימוש בהקצבה, בערבות וכיו"ב, אשר נתנת, ז"א יבקר מה עושים

בחמיכה, אך לא יבקר את המוסד כולו.  
כמו כן אני מציע למחוק בסעיף (4) את המלים: "ושר האוצר  
הורה להעמיד לפיקוח המבקר".  
בסעיף (5), במקום שכתוב "עפ"י החלטת הכנסת", צריך לאמר:  
"עפ"י החלטת הועדה". יש דברים שאין צורך להביא לדיון של מליאת  
הכנסת, אחרת תצטרך ועדת הכספים להביא כל דבר לכנסת, וזה יהיה  
רק מעצור פורמלי לפעולה גם של הועדה וגם של המבקר.  
אני מציע להוסיף עוד סעיף האומר שכל פקיד הממונה על  
תפקידים ממשלתיים, המשמש סוכן הממשלה, ובמיוחד פקיד המופקד  
על הוצאת המטבע, צריך להיות מבוקר. ז"א שסוכן שאינו פקיד  
ממשלה, באותם העניינים שהוא מופיע כסוכן הממשלה הוא צריך להיות  
מבוקר.

#### י. בר

המנסה שכה שבארץ זאת קיים/מ כבר פיקוח וישנם מוסדות  
מבוקרים. ישנו המבקר המוניציפאלי שעליו לבדוק את כל החשבונות  
ואת כל המשק של העיריות ושל המועצות המקומיות; וקיים ה"אקזמינר  
אוף בנק", מבקר הבנקים מטעם הממשלה, אשר מבקר את משקי הבנקים בכללם  
על כל הפרטים. לכן אני מציע שנחליט שמבקר אמדינה יקבל עליו את כל  
התפקידים ואת כל הסמכויות של שני המוסדות האלה.  
בסעיף 3 נאמר: "כל אדם או גוף המנהל רכוש המדינה או  
המתזיק בו". אני הייתי כותב: "רכוש כל גוף הנתון לביקורת", לא רק  
רכוש המדינה. הייתי מוסיף גם: "האדם המפקח על הרכוש". כוונתי

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
י. בדר

למפקח על הרכוש הנטוש. המפקח על הרכוש הנטוש איננו משרד  
ממשלתי. אני חושב שיש להוסיף זאת כדי שלא תהיה כל אי-הבנה.

היו"ר נ. ניר

אין ויכוח על כך שהענין הזה צריך להכנס לרשות המבקר.  
השאלה היא אם הוא פקיד ממשלתי או לא - יש לברר את הדבר.

ז. ורהפטיג

אני מוכרח להקדים מלים אודות לתיקונו של החבר אידלסון.  
הוא מציע שהביקורת תהיה רק על התמיכה של הממשלה, זה אומר להוציא  
את אותו גוף מהביקורת. אין הממשלה יכולה לתת תמיכה למוסדות ולבקר רק  
את הסכום התמיכה, כי אז המוסד הנתמך יכול להוציא את הסכום הזה  
כהוגן ואת היתר - לא כהוגן.

ישנן כאן שלוש הגבלות, ואני מציע רביעית. אני מציע  
זה  
סעיף ~~צאצא~~: "רשות מקומית, מפעל, מוסד, קרן או גוף הנחמץ ע"י  
הממשלה בדרך הקצבה, ערבות וכיו"ב, או שהממשלה משתתפת בהנהלתו,  
ושר האוצר הורה או הועדה דרשה (זאת אני מציע להוסיף) להעמידו  
לפיקוח המבקר". אם הממשלה נוהנת תמיכה היא יכולה להתנות את  
התמיכה בקיום הביקורת. אחרת המוסד יוכל לוותר על התמיכה.

בסעיף (5) אני מציע: "רשות מקומית, מפעל, מוסד, קרן  
גוף ואדם שיועמדו לפיקוחו של המבקר על פי חוק, עפ"י החלטת  
הועדה או עפ"י ~~אצא~~ החלטת הממשלה" <sup>§</sup> השינוי הוא שבמקום עפ"י  
החלטת הכנסת אני מציע עפ"י החלטת הועדה, ובמקום "עפי הסכם

רל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
ז. ורהפטיג

ביניהם וביין הממשלה" אני מציע "עפ" החלטת הממשלה". אין ביקורת  
עפ"י הסכם. הממשלה מחליטה, ההחלטה יכולה לבוא בתוקף של הסכם,  
או בלי הסכם. צריך להבין כי מבקר המדינה אינו מתערב בעניינים  
פוליטיים ובעבודת המוסד, הוא רק מבקר כל מוסד ציבורי אם  
הממשלה או הכנסת מוצאת לנכון להעמיד לביקורת את אופן הוצאת  
הכספים באותו המוסד. אפשר להוסיף הגבלה בסעיף 5: "שבפעולותיהם  
יש ערך ציבורי", כדי שלא יחפרש שאפשר בכלל הכל.

#### ש. בן-עמי

ביחס לסעיף 4, אין צורך בהוראה מיוחדת מצד שר האוצר.  
או שצריכה להיות ביקורת לגבי כל הנחמכים והמקבלים ערבות, או  
לאף אחד מהם. אסור לעשות הפלייה. לכן אני מציע להשמיט את  
המלים: "ושר האוצר הורא להעמידו לפיקוח המבקר".  
בסוף סעיף 5 נאמר: "על פי החלטת הכנסת", אני חושב שאין  
החלטות בכנסת.

#### מ. בגין

אני מציע לקרוא לגוף הנתון לפיקוח "גוף הנתון לביקורת",  
בהתאם להחלטה שקבלנו בישיבת אחמול, במקום "פיקוח" - "ביקורת".  
בסעיף (3) אני מציע במקום "כל אדם או גוף" - "כל מי  
שמחזיק ברכוש המדינה, מנהל אותו או מפקח עליו". (ד. בר-ניר:  
אולי תוסיף גם כל אפוטרופוס?) - אפשר.  
אני מצטרף להצעה מר אידלסון להשמיט את המלים: "ושר האוצר

י. קליבנוב

בדרך כלל יש לזכור שהמבקר מהמנה בעיקר לשם ביקורת על משק הכספים של המדינה. לכן מה שדובר כאן על ה"אקסמינר אוף בנק" וכו' אינו נוגע למשק הכספים של הממשלה. המפקח על הבנקים הוא פקיד ממשלתי המבקר לצרכי אמצעות המשק, ואין זה ענין של רכוש הממשלה או כספיה.

באמצעות א"א בסעיף 1(א) כחוב: "לשם פיקוח על ניהול משק הכספים של המדינה, על מפעליה הכלכליים ועל רכושה ---". היות ורכוש המדינה יכול להיות מושקע באיזה צורה שהיא, וכן גם כספי המדינה, וגם במקומות שלא שייכים למדינה עצמה, הרי השאלה היא אם אפשר לתת למבקר, בכל המקרים, לבקר את המוסד, או רק במקרים מוגבלים. לדעתי ההגבלה צריכה להיות כפי שכתוב כאן - "עפ"י החוק", ואם יהיה חוק מיוחד שלפיו הביקורת חלה על מוסד זה או אחר - אז צריך המוסד הזה להיות מבוקר ע"י מבקר המדינה.

ההגבלה השניה, לדעתי, יכולה להיות, ששר האוצר בהסכמת הוועדה, הורה למסור זאת לביקורת המבקר. ז"א ששר האוצר, מנקודת השקפה של הועלת המדינה, דרוש, בהסכמת הוועדה (כדי שלא תהיה שרירות לב מצד שר האוצר) להעמיד את המוסד לביקורת.

י. לם

קיימת כאן דאגה ששר האוצר או שר אחר יורה על ביקורת. לי יש דאגה שיוציאו מפעלים מביקורת, ולדעתי זאת היא דאגה יותר רצינית. אנחנו רוצים בביקורת על הממשלה, ורוצים למנוע שהממשלה תעביר רכוש

ר.ל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
י. ל.

למישהו, ותורה על כך שהרכוש הזה יוצא מתחום הביקורת. אני מקבל שלא בכל דבר יש צורך בביקורת. אם למוסד מסוים ינתן סכום של מאה לירות, אנחנו חייבים לחשוב אם ע"י כך יש צורך בביקורת. אני הייתי מנסח זאת אחרת. בסעיף 4 הייתי כותב: "רשות מקומית, מפעל, מוסד, קרן או גוף הנתמך ע"י הממשלה בדרך הקצבה, ערבות וכיו"ב, או שהממשלה משתתפת בהנהלתו, בתנאי שועדת הכספים או המבקר יכולים להחליט לפי דעתם או לפי דרישת שר האוצר לשחררם מביקורת".

אשר לסעיף 5 - לדעתי אין לתת סמכות לוועדת הכספים להחליט על ביקורת. אם המוסד איננו מקבל כל חמיכה, אינני חושב שאנחנו יכולים להניח את הסמכות לוועדת הכספים, שהיא תגיד שהביקורת אף חלה או לא חלה. הסמכות הזאת היא רק בידי הכנסת. הערה סגנונית: בסעיף 4 יש **אאאאאאאא** לכתוב: "גוף או אדם" ולא "גוף ואדם".

### י. אידלסון

נדמה לי שלם צודק, אין צורך להכניס את התיקון שלי בסעיף (5) "או הועדה" - מספיקה החלטת הכנסת. לעומת זאת אני עומד על מחיקת המלים "או עפ"י הסכם ביניהם ובין הממשלה", כיון שלממשלה יש ענין בדבר והיא אינה יכולה להיות מעורבת בזה.

ד. בר-ניר

/-הדברים  
אין חילוקי דעות ביני לבין מר ורהפטיג בכוונתו. גם אני סובר  
שאם טירת-צבי תקבל הקצבה ממשלתי לבנין בית, בסך 500 לא"י, אין  
פירוש הדבר שכל משק טירת צבי צריך לעמוד לפיקוח הממשלה, אלא אוחז  
בית בלבד. אלא שורהפטיג או מר שבמקרה זה יש לממוך על ההגיון. היות  
ושר האוצר יפעל מתוך הגיון, אז הוא יתן או לא יתן הוראה, ובמקרה של  
טירת-צבי הוא לא יתן הוראה, ובמקרה של עיריית תל-אביב - כן יתן. אבל  
כל משמעותו של החוק הזה אצטט שהוא איננו סומך על ההגיון והוא  
נותן ערובה לעצמו, כדי שההגיון לא יהיה חופשי מדי. אני מתנגד  
להצעת מר ורהפטיג ואני מציע להשאיר את הצעת אידלסון המקורית,  
האומרת שכל מוסד שהממשלה משתתפת בהנהלתו עומד תחת ביקורת.  
אני מתנגד להצעת ורהפטיג המציע להכניס כאן את החלטת הממשלה.  
אני הושב שע"י כך הממשלה יכולה להפוך לג'נדרום כללי של כל משק  
במדינה. הזכות הזאת צריכה להנתן או עפ"י חוק או עפ"י החלטת הכנסת.

ה. בן-אשר

בעצם זאת היא הנקודה המכרעת. ההנחה היסודית היא שכל מפעל  
אשר בא במגע עם ענייני כספים במדינה - אפשר להטיל עליו ביקורת.  
במידה שאנחנו מקבלים את החוק, הוא כולל את ההנחה שכל זמן שהממשלה  
הומכת, אין הגבלה במידת הביקורת על הנהמך. בדרך כלל אין אנחנו  
רוצים לצמצם את הביקורת המצפונית של המדינה, אנחנו דואגים להוציא  
מתחום הביקורת רק משרדים סודיים. אני מקבל את הסעיף כפי שהוא. אין  
לי הרדה אם הממשלה תבקר קיבוצים מסוימים, או איזה שהוא משק בארץ.

ר.ל.

ועדה החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה  
אגף המשפטים

נ. ניר. היו"ר

ישנה הצעת מר אידלסון להלק את סעיף 4: את ענין החמיכה להעביר  
לסעיף 6, והנאי יהיה שהביקורת תהיה רק על החלק הנהמך.

הצבעה

מי בעד ההצעה שבמקום "פיקוח"  
נכתוב "ביקורת"? מי נגד?

התיקון נתקבל.

מי בעד זה שבסעיף 7(א)(3)  
יהיה: "כל מי שמחזיק ברכוש  
המדינה, מנהל אותו או מפקח  
עליו"? מי נגד?

התיקון נתקבל.

מי בעד הצעת אידלסון-בן-עמי  
בסעיף 7(א)(4) למחוק את המלים:  
"ושר האוצר הורה להעמידו לפיקוח  
המבקר"? מי נגד?

התיקון נתקבל.

(הזכות לז. ורהפטיג להודיע  
ליו"ר שהוא שומר לו זכות  
הסתייגות להצעתו: "שר  
האוצר הורה או שהועדה דרשה  
להעמידו לפיקוח המבקר".

מי בעד תיקונו של לם להוציא  
את השורה הנ"ל, בהנאי ששר האוצר  
בהסכמת הועדה יוכל להוציא גופים  
מסוימים מהפיקוח? מי נגד?

התיקון נתקבל.

(הסתייגות לי. אידלסון)

ר.ל.

ועדה החוקה, חוק ומשפט  
5.4.49  
חוק מבקר המדינה

לסעיף 7(א)(5) יש תיקון של  
י. אידלסון שמציע לחוק את  
המלים "עפ"י הסכם ביניהם ובין  
הממשלה".

מחליטים: להצביע על סעיף 7(א)(5)  
בישיבה הבאה.

מר בדר עזרר את השאלה אם הכנסת יכולה להחליט. (7(א)(5) -  
"שיועמדו לפיקוחו של המבקר על פי חוק, על פי החלטת הכנסת"---

מחליטים: לברר את השאלה, עד הישיבה  
הבאה, אם היועץ המשפטי.

ר.ל.

ועדה החוקה, חוק ומשפט

5.4.49

תקנות שעת חירום (עבירות תנועה - דין היילים)

תקנות שעת חירום (עבירות תנועה - דין היילים).

י. לם

אני מציע לבחור בוועדה משנה אשר חברי את החוק הזה.

נ. ניר

אני מציע שאם ועדה המשנה תסכם את הדברים פה אתד אין היא

חייבה להביאם לוועדה.

מ. ת. ק. בל.

מתלימים: להרכיב ועדה משנה לענין  
זה. כחברי הועדה נקבעו: ד"ר בדר,  
ד. בר-ניר, מ.ד. לוינשטיין, י. לם,  
בהשתתפות יו"ר ועדה החוקה.

הישיבה ננעלה בשעה 13.30.